

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Külföld magyarjairól.

Szerte a világon mintegy másfél millió magyar él szétszortan, tehát jóval több, mint amennyi horvát van a világon. Ez a sok magyar azonban nem tud érvenyesülni. Csak ideig-óráig marad meg magyarnak, amíg meg nem tanulja annak a népnek a nyelvét, ahol él.

Nemzeti szerencsétlenségünk, hogy a magyar nem szeret nyelveket tanulni. Irtózik tőle. mert fél, hogy elveszti nemzetiségét. Ez a felelem nagyon is alapos, hiszen köztudomású dolog, hogy a székelyföldi és biharországi magyarok százezrével oláhosodtak el és még az államhatalom sem képes megakadályozni a székelyek eloláhosodását.

Nem egyesek vagy családok, hanem népes községek és mezővárosok eloláhosodása a bizonyosság a mi elhetetlenségünkről. A műveltségünk sem ment meg tőle, sőt elősegíti. Ott van a szász és a székely példa. Kétségtelenül értékesebb faj a szász is, a székely is az oláhnál és mégis, ha a szász a székelyvel beszélni akar, akkor oláhuul beszélnek. Az oláh nyelv tehát az érintkezés nyelve, nem az államnyelv, a magyar.

Igy vagyunk a felvidéken is. A magyar és német tarsalgási nyelve a tót. Az olyan nyelvek pedig, amelyeknek szükséges voltát az élet maga igazolja, terjedni fognak.

Ez a magyarázata azon kétségbeesett gyűlöletnek is, amelylyel az alföldi színmagyar különösen a német nyelv ellen viseltetik, barha más is van a háttérben. A négy százados elnyomatás, az ártatlan vértanúk kinszenvedései, a fekete vérpádok, az akasztófák, az osztrák hóherok.

Valamit tennünk kell. Idehaza a fenyegetett pontokon erősíteni kell a magyarságot állami iskolákkal, adóelengedéssel, kincstári birtokoknak a magyar nép kezére való juttatásával. Az iskolákat a fajmagyar vidékeken államosítani megbocsájthatatlan bűn. Ellenben a nemzetiségi vidékeken, Horvátországban, Bécsben, Berlinben, Romániában, Amerikában — egyáltalában mindenütt, ahol legalább 30 magyar gyermek van — államköltségen kell iskolákat állítani, a tanítóknak minden külföldön töltött esztendőre a nyugdíjévkébe kétszeresen beszámítani, külön jutalmazásban részesíteni: ez a nemzeti hivatás, ez a magyarság igazi szolgálata.

Külföld magyarjaiért eddig ugyszólván semmit sem tettünk, pedig másfél millió lélekről van szó. Ezert pedig nem szabadna visszariadni a legnagyobb áldozattól sem, mert az a nép, amely nem védelmezi a saját fajtáját és ölbetett kezekkel nézi pusztulását, az enyészet csiráját hordozza önmagában.

Az erkölcsi vesszőfutás.

Hajdan a bűnös katonát büntették a vesszőfutással. Az istenadta levét köztették, száz, kétszáz baka kettős sorfalat állt és e kettős sorfal közt végig kellett sétálni az elítéltnak. Minden baka, aki előtt elhaladt, végigvágott rajta a mogyorófpálczával, úgy, hogy mire a kettős sor végére ért az istenadta, csurgott róla a vér és czafatokban lógott róla az eleven hus.

Ezt a régi, kegyetlen eljárást juttatja az eszünkbe a szegvári kerület polgárainak állásfoglalása a nép bizalomlevelének tulajdonosa ellen. Vesszőfutás ez is. Igaz, hogy nem mogyorófpálczával hajtják végre az ítéletet, hanem az érvek súlyával huznak végig rajta a népgyűléseken, de fájdalmas ez is. Igen vastag bőr az, amely ez iránt érzéketlen.

Az a bizalmatlanság, amelyet Csány és Tömörkény község polgárai után Mindszent és Szegvár község népe is meg fog szavazni a kerület képviselőjének, erkölcsi vesszőfutás. Hiába jönnek a fölfogadott babák az esetleg összekoldult vagy megvásárolt bizalom drága olajával és kenőcsével, a megtörtént dolgon ez már nem változtat. Legfőleg csupán a vesszőfutás sajnó fájdalmait képes enyhíteni.

Erre a vesszőfuttatásra rászolgált a novák, a szazazer holdas Pallavicini-uradalom sáfarja. A megye népe azért fordul gyűlölettel az uradalom felé, mert kizsákmányolóját, nyomoruságnak az okozóját látja benne, pedig annak nem az őrgrof az oka, hanem a novákja, aki hogy milyen nagy népbarát, mutatja az algyői nagyfa-bérlet esete is. A szegvári kerület népe se járt különben. Kapott ugyan bérletet, de mer gdraga aron. Inkább úgy jártak volna, mint az algyőiek, legalább nem juttatna őket a nyomoruságra a bérlet.

Ezek a bizalmatlansági nyilatkozatok az előfecskei a nép felvilágosodásának. Itt is az ideje, hogy a megye népe kinyissa a szemét és öntudatra ébredjen és lerázza a nyakaról a nyugót. Novák uraság eljártotta már kisdéd játékait a szegvári kerületben is.

Az állami felügyelet.

Megbízható forrásból értesülünk, hogy *Wlassits* Gyula dr. vallás és közoktatásügyi miniszter *Huszka* Jenő dr.-t a Bob herczeg című operette szerzőjét oly tervezetnek a kidolgozásával bízza meg, melynek alapján a városi zeneiskolák állami felügyelet alá lennének helyezve. Szépnek szép volna, ha ezen terv bevalna. De félünk előre, hogy zenei viszonyainkat nem ismerő kez által írott malaszt nem igen fog lendíteni zeneéletünk fejlődésén, hanem inkább hátráltatni fogja azt.

Gyökeres reformokra van szükségünk, melyek az egész vonalon széles hazánkban a magyar zeneéletünket újból megteremtenek s fejlődésnek indítanak, s lehetőleg a dilletantizmusnak, mely a vidéken dühöng, utját állna. Mert ma a zenetanítás, mint szabadalmazott iparág az utolsó cigánytól a katonabandák nagydobosáig szabadon lesz kezelve.

A hatalmas eszmét melyet *Ságh* József a Zenelap szerkesztője az országos zeneművészek kongresszusa által megteremtett, nézetünk szerint nem kerülhetne ki kultusz-tarcsában működő zenekedvelő korifeusok figyelmét. Kerdezhetni bátran, miért nem várják meg a magyar zenészek 2-ik nagy gyűlését, hogy a hallottakból okúlva az illető munkásokat, kik tényleg a magyar zene fejlődésén és azok munkásainak létkérdésén fáradozva, megkérdéznék azaz belevonnak őket ezen országos kérdés megoldásába.

Senkinek érdemeit kicsinyelni nincs szándékunk, de a zene kérdését csupán azért felvetni a minisztériumban, hogy zsiros *felügyelői állás* legyen valaki számára, azzal nincs elég teve az ügynek.

Mert nem csupán a zeneiskolákról van szó, hanem az elemi iskolák énektanításától kezdve a közép iskolák ének és zenetanítás kérdéséig. A tanítóképzédei zenetanítás komolyabb vezetése, a zenetanári képeztek felállítására és a külön kantorképzők ugyszintén városi zeneegyletek szervezése.

Ezen kérdések elől, most már a kultuszügyek magas vezetője nem térhet ki, s ha a második zeneművészek nagygyűlése lezajlott, okvetlen a magyar parlamentnek azon vezetői, kik a magyar zeneművészetet szívükön hordják, szó tárgyava kell tenniök, hogy hazánkban ezen elhanyagolt kulturágnak magyar jelleget és magyar színt teremtsenek, hogy zeneművészetünk széles hazánkban magyar legyen.

Sajnos, hogy az ország két agyondédelgett műintézménye, a m. k. opera és a „phyllharmonikusok“ egylete nem tesz eleget kívánalmainknak.

Igénk: *zeneiskoláink államosítása s azzal kapcsolatosan az egész magyar zeneéletünk reformálása.* Ha ez megtörténik, a kultuszügyek magas vezetője ez által a magyar zene művelőinek legnagyobb elismerését vivja ki magának, de azon esetben, ha csak egy czimzetes állást szerez valaki számára, úgy a zeneművelésünk továbbra is csak iparág marad az országban.

Az országos zeneművészek nagygyűlése lesz hivatva ellensúlyozni ezen törekvést s összetartással oda fognak hatni a jelenlevők, hogy a magyar zene munkásainak mind művészi, mind anyagi érdekeit megvédjék és előmozdítsák.

Az örök láng.

Kossuth Lajos neve a magyar történelem aranylámpáján ragyog és ott él minden magyar szívében. Szobrai a városok lepszébb tereit ékesítik. Kihűlt porai számára nem sokára elkészül a kerepesi temetőben a mauzóleum, amely elé hatalmas vaskandellabert akar állítani a kegyelet, amelyből örökkön égő láng fogja hirdetni a legnagyobb magyar hazafi soha el nem muló dicsőséget.

Hogy ez utóbbi czél megvalósulhasson, Jékey Károly ujságkiadó vállalatában diszes Kossuth-album fog megjelenni, amelynek tiszta jövedelméből az örök láng lobogása fog biztosítani. Az album szöveget politikai és társadalmi életünk kitünőségei, Apponyi Albert gróf, Jókai Mór, Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Hentaller Lajos stb. fogják írni és művészi kivitelű színes képek fogják díszíteni, amelyek Linek Lajos festőművész alkotásai.

Hogy a szép czél elérhető legyen, minden magyar ember támogatására van szükség, mert a diszes emlékmű ára csupán két korona, tehát több szazazer példányban kell elkelnie, hogy megvalósulhasson a terv.

Bizton reméljük, hogy minden magyar ember megszerzi a Kossuth-albumot a tiszta szobája asztalára, hogy vasárnaponként imádságos könyve legyen és gyermekeinek elmondhassa, hogy ki volt Kossuth minekünk.

Szegeden és Csongradmegyében most gyűjtik az előfizetőket Halasi Béla volt színigazgató és Kőrösi Lajos a nemzeti színház nyugalmazott tagja. A hazafias népkörök vezetőinek jóakaratu partifogásába ajánljuk őket, hogy a gyűjtésben segítségükre legyenek.

Megcsonkitott fásor.

Még a mult nyáron létezett Szegeden az a szép sétaut, mely a Kálvária-utca folytatása a palánkai temető felé. Négy sor régi, terebélyes és magas akác, gleditsia és stb. fa képezte. Nem a mostani nemzedék ültette, régi fák azok; a fásor mindkét oldalán mező, szántó földek, itt-ott gyártelep; ez volt Szegednek a legszebb sétánya a város környékén, mely távol volt minden mestergélt czikornyától, a nagy természet ölen, kivezetvén az örök nyugalom kertjébe, azon túl a nagy rónaság, szántó földek és legelők, az alföldi pusztá délibábos égboltozával, itt-ott a fákon néha madarakat is lehetett látni, amelyek édes dalaikkal kísérvén a vándort, kedves hangulatot keltek, kivált annak, a kinek messze kint szeretttje pihenni az örök álmát, akinek csendes helyét meglátogatandó, végig ment a fásorokon.

Nem volt itt nyáron por és hűvös szellő fujdogált a fák magar és lombos sudarai közt, kellemes hely volt az azoknak, akik a szőlőbeli kirándulást vagy alkoholgőzzel és dohányfüsttel telített nyilvános helyeket örömet cserélték ily üdítő levegőjű sétauttal, mert ha nem is épen a temetőlátogatás volt a cél, gyógykördhetett az ember a messze tanyáról be és oda vissza igyekvő földművelő magyarok kocsisorain, az alföldi élet változatosságán. Igaz, itt nem lehetett látni a város népes utcáin keresztül dübörgő gőzgépet, sem a kocsik prűszkölő lovait, melyek a gőzvasut otromba gépmonstruma és az olykor felette hosszú teherkocsik sorától megvadulva, épen készülnek a szekeret, hintót elragadni, vagy máris elragadják, amelyek eléig gyakori látványosságokat képeznek, jóllehet rendelkezése áll a hosszú, csendes Tiszapart és nagykorut, ahol ilyen közlekedést baj nélkül lehetne legombolyítani, nem lehetett látni továbbá a bizonyos gödrök nappali kiürítés céljából néha hetekig a legnépesebb utcákon álldogáló vasmonstrumokat, exotikus formájú hordókat, amely útegek a legvilágvarosiasabb gondolatokat fakasztanak különösen akkor, amidőn a kenyéripiazt legközvetlenei közelségében állanak.

Elmult! A nagy fakat az említett fásorok hosszaban lecsonkitották, majdnem a nagy vastag ágak könyökéig, szegedi szokás szerint, ahol minden ellen, ami a természeti irtóháboru „intéztük”, ami annyi kitartással gyakoroltatik, hogy nehezen lehet már egy kis természetes állapotot a maga eredeti szépségében felfedezni, nem mindenkinek gyengéje lévén a zajos, pipérét mutató sétat helyek, ahol a bokrozat, a fák oly ritkák és takarékosan vannak ültetve talán azon célból, hogy az egymásnak ott találkat adó emberek, némberek mar messziről kivehessék egymást és ahol a fübe lépni, heverni nem szabad. Most már a csonkitott fásorokon a port semmi sem köti meg, mely irgalmatlanul száll az ott menőkre, nyáron a hűvös árnyék megszűnt, mert falombznat nem szelidíti a napsugarak hevét, melyek a leirt vandalizmust megboszulva, annál hevesebben tüznek a járókelőkre a madár meg feléje sem száll a fáknak, mert ezeken már nem léteznek vékony ágacsok, ahol a lábukat megvethetnék. Mondhatná valaki, hogy ott van az ujszegedi liget, van ott még magas, sűrű lombozatu is, madár is, csak hogy ott sem szabad belépni a fák „sűrűjébe” el lévén szorosan különítve ültetvény-ut, meg a pipere, a pipere, ahol az van ott a természet vissza vonul soha nem látamig.

Igazi szegedi eljárás; ahol magas lombozatu fa van, ott neki fűrészszel, baltával!

Délutáni levél.

Elfogódottan írom e sorokat. Mert bucsuzató sorok ezek egy igaz magyar ujságtól, mely még minap százezernyi betűkkel hirdette a legszebb magyar nemzeti eszméket, mely minap még megalkuvás nélkül, pártpolitikától nem nyugözve küzdött a legszentebb magyar eszményekért és igazságokért és már ma pedig halott.

Benedek Elek mester „Magyar Világ” című hazafias, minden sorában magyar lapjának az utolsó száma szerdán jelent meg. Benedek Elek felelős szerkesztő, a kiváló magyar hazafi

és író gyászkeretbe foglaltatta ujságja nevét és a „Magyar Világ” kimulásának halotti czéduláját könyvet hullatva írta meg.

És eközben magyar közállapotainkat, melyek az erkölcsi, a nemzeti rothadás szemétdombján gyökereznek, ilyen megdöbbenően igaz sorokkal jellemzi: „Kétségtelen bizonyossággal meggyőződtem arról, hogy a Magyar Világ élhet vala az emberi kor legvégső határáig, ha politikai, társadalmi és üzleti tisztesség dolgában némi megalkuvásra képes a lelke. Erre az én lelke nem képes, tehát a Magyar Világnak meg kellett halnia...”

Megdöbbenő igazság van foglalva ebbe a néhány sorba. Abból csak a Benedek Elek aikt nem ösmerő becsületes magyar nagy lelkére ragyog ki fényesség; de másrészt a halál temetőjének enyészete szagu sötét kárpitját szakítja ki nemzeti sülyedés felül. Mert ma itt alkutárgyat képezi minden. A rothadás szemétdombján bomladozik a nemzet erkölcsé, ereje. Már a dögkeselyűk kárognak is felette. De siket ez a nemzet, mely magokra hagyván apostolait, pusztulni fog. Az erkölcsi züllés szemétdombjára az új ezredév bástyáit nem lehet felépíteni. A nemzeti erkölcsöknek, nemzeti erőnek tisztességes, becsületes alapja és sarokkövei szükségesek az élethez.

Ezt hirdette, ezt cselekedte a Benedek Elek ujságja is, amelynek halálát elfogódottan tudatom azon kevesekkel, kik a nemes igyekezetet megértették és méltányolni szokták és az olvasóitól, munkatársaitól bucsuzó nagy magyar szerkesztő végszavát idézvén mondom, „bizony mondom: temetés ez.”

Szabad Hajdu.

Ujdonságok.

— **Az osztályorsójáték.** Ha a fővárosi és vidéki lapokat figyelmesen szemmel kísérjük, lehetetlen, hogy szemet ne szurjanak az osztályorsójáték hirdetései. Némely fővárosi lap 8—10 tőelarusító hirdetését is közli. A szerencse-naptár, szerencse-óra, milliók, stb. csalogató reklámok mind azt a célt szolgáltatják, hogy a hiszékeny közönséget lépze csalják. Elképzelhetni, milyen óriási összeget költenek a hirdetésekre, ami a lapok hallgatási díja. Elképzelhetni, hogy milyen óriási haszonra kell dolgozni az osztályorsójáték-vállatnak, hogy 40% osztályt fizethessen a részvényeseknek és hogy milyen keveset nyerhet a jó bolond közönség.

— **Választók névjegyzéke.** A törvény értelmében a választók névjegyzéke május 5-től közszemlére lesz téve. A saját érdekében figyelmeztetjük a polgárságot, hogy tekintsenek bele a névjegyzékbe és esetleges felszólalásait idejében tegyék meg.

— **Városi hirdetések.** A városi hirdetések ügyéhez eddig nem szóltunk. Nem akartuk a merev kiadói álláspontot és kétségbeesett versengés következtében elmérgesedett kérdést szembeállítani a tanács ingadozó eljárásával. Ez a kérdés pedig könnyen megoldható. A város a gazdasági és közadózási hirdetései közölje minden lapban, mert annak csak az esetben lehet fogantatja, ellenben a közigazgatási álláspályázatok, stb. hirdetésekét fölvtáva, de mindig csak egy lapban tegye közzé, mert ez amugy is fölösleges pénzkidobás. Semmi esetre sem helyeselnük azonban, hogy némely lapokat előnyben részesítenek. A legokosabb volna, ha a város maga adna ki lapot; ez is belekerülne ugyan évenként négyezer koronába, de legalább volna Szegeden olyan ujság is, amely nem ütné a közigazgatást.

— **Lesz mégis népgyűlés.** A polgárság nagy része nem tud beleterődni a gondolatba, hogy Szegeden ne legyen tiltakozó népgyűlés. A polgárság vasárnap délután a Gizella-téri Kakuszi-féle vendéglőben tartott értekezletet. A népgyűlést e hó folyamán okvetlenül megtartják.

— **Leánykereskedés.** Ez az egyetlen üzletág, amely még virul. Nagy a forgalom belőle itthon is, de nagy a kivitel is. Alig tiz napja csipték rajta Oesterreicher Samut, aki Délamerikába szállította a leányokat és daczára dr. Balassa Ármin kitűnő védelmének, el is

ítélte a kihágási bíró két hónapi fogházra és 800 korona pénzbüntetésre — és ime az a meglepő értesülésünk, hogy a főbűnös nem Oesterreicher, hanem valami atyafia, aki a csabítást és kerítést végezte, Oesterreicher pedig csupán a szállítást eszközölte. A főbűnös, a kerítő tehát kisiklott egyelőre a büntetés alul, pedig azt ő érdemelné meg leginkább. Ez a jeles alak az egyik nődivat kereskedés alkalmazottja, tehát a legkönnyebben űzhetette a csabítást, mert a divatkereskedésben sok leány és asszony megfordul naponként. Az utálatos ügynek ezen részére nem terjedt ki a rendőri vizsgálat, mi azonban gondoskodni fogunk róla, hogy az Oesterreicher büntetésének alaváló üzelmei is napvilágra kerüljenek, mert az igazán szörnyűséges, hogy a csabítást és kerítést női divatkereskedésben űzzék, ahol ártatlan leányok is megfordulnak.

— **Agrária.** E névvel alakult meg a magyar gépforgalmi társaság 200 000 korona alaptőkével Budapesten. A társaság célja, hogy a gazdaságok magyar gyártmányu gépekkel szereltesse föl. A társaság elnöke Ivánkovic János rozsnyói püspök lett.

— **Majális.** A dorosmai függetlenségi kör május 10.-én, vasárnap délután mulatságot rendez a Simon-féle tanyán. A mulatságon részt vesz a kerület népszerű képviselője, dr. Kelemen Béla is.

— **Az uradalmak bűnei.** Az uradalmak nem törődnek a nép érdekeivel, de nem is bibelődnek vele, mert ha bérbe akarják adni birtokukat, nagybérőnek adják olcsó áron, a nagybérő pedig kisebb részletekben kiadja a parasztnak — méreg drágán. Nemrég a gyulai rét került nagybérő kezére. Addig az uradalom intézősége 30—40—50 koronáért adta ki holdjat a bérletert jelentkező parasztnak. Az uradalom intézőségét aldotta is a rőszkei, az alsótanyai és a gyulai nép. A nagybérő apró parcellákban, a r v e r e s e n adta ki a földet a kisbérőknék, úgy hogy most átlag 60—70—80 koronát fizetnek holdjáért. A nagybérő így a felét bérbe adja, úgy hogy abból kifizeti az egész bérlet utáni haszonbért, tehát a birtok másik felét ingyen használja. A szegény nép fizeti tehát az egész haszonbért, a nagybérő pedig csaknem minden kockázat nélkül tollasodhat. Így történt ez a horgosi Kárasz-uradalomban is. A nagybérő 4000 holdat kapott, a nép pedig 2000 holdat, de azért annyit fizet majdnem a 2000 holdért, mint a nagybérő a négyezerért. Így pártolják az uradalmak a magyar népet.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mautner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétateret részére.

— **Népgyűlés Mindszenten.** A mindszenti polgárság, mint értesülünk, május 17-én tart népgyűlést, amelynek tárgya a kerület képviselője ellen tett bizalmatlansági indítvány lesz. A népgyűlésen részt vesz az ujjászervezett szocialista párt is, amely szintén csatlakozását jelentette ki a bizalmatlansági indítványhoz.

— **Olcsó és előnyös törlesztéses kölcsönök.** személyhitel gyanánt kapnak Szegeden a Bank-egyesület mint szövetkezet tagjai, könnyű és kedvező törlesztési módokat mellett. A kölcsöntőke külön visszafizetése nem követeltetik, mert ezen összeg a heti koronás részletek befizetésével nemcsak hogy kiegyenlített lesz, hanem a tagok még az üzleti nyereségben is részesek és önmaguknak fizetik a kamatot! Bővebb felvilágosítás nyerhető a Bank-egyesület mint szövetkezet irodájában Szegeden, a Deutsch-Erdélyi-féle palotában, a Kass-kávéházzal szemben délelőtt 9—1 óráig.

— **Drága a víz.** A régi tiszakutak vízéhez is méregdrágán jut a közönség. Így pl. a Bécsi-körut környékén nincs kut, a környék lakossága a vizet kénytelen a tiszakutról beszerezni. Minden köcsög víz ára 2 fillér. Rendes háztartáshoz naponta átlag 4 köcsög víz is kell, tehát havonként 2 korona 40 fillér

csak a víz. A kútbérlő tehát 100 fogyasztó után havonként 240 koronát szed be. Hittelbe kapni bort, sört, pálinkát, de a tiszakútból vizet nem. A legnevetesebb a dologban az, hogy a tiszakutak vizét nem szabad meginni, mert egészségtelen. Vízvezeték, hol késel az éji homályban.

— **Az okos beosztás** A bölcs rendőrség a tollpiacot, amely mindég az apró jószágpiacal volt együtt kihelyezte a Mars-térre, a szénapiacra, így aztán oda most se a tollszedők, se az eladók nem mennek és természetesen helypénzt se fizetnek, ami megint a város kára. A rendőri bölcsesség így okoz kárt a városnak.

— **Kávéház átvétel.** A régi jóhírű Ströbl-kávéház, amely Ferencsevics György tulajdona volt eddig, gazdát cserélt. Reich Miklós, a Stefania-kioszk bérlője vette meg. Mai lapunkban közölt hirdetésére főlhívjuk a közönség figyelmét.

— **Népnuzó biztosító intézetek.** Törvény szerint a biztosító intézet csak az első évi biztosítási összeget követelheti. Ez helyes és okos intézkedés. A biztosító intézet azonban követeli a második évi biztosítást is, mert az ő haszna csak akkor következne, mert az első évi biztosítási összeg rendszeren az ügynök jutaléka. Ha már most pöröl, a bíróság elutasítja, mihielyt a fél azzal védekezik, hogy a perelt összeg nem az első évi. Mit tesz tehát a biztosító társaság? Lehetetlenné teszi, megakadályozza, hogy az védekezessen. A biztosítási kötvény egyik pontja értelmében az intézet a feleit az ország bármely bírósága előtt, bármely főügynöksége területén beperelheti. Már most ha a horgosi vagy dorosmai tanjai magyart a budapesti IV. kerületi, temesvári vagy zombori községi bíróság előtt perli, a többnyire 40 koronán aluli összegért a biztosító intézet, nem mehet el védekezni és bebizonyítani a követelés jogtalan voltát, mert hiszen az utóköltés sok. Tehát a jogorvoslat lehetősége is ki van zárva. A szegény embert egyszerűen elmakacsolják, végrehajtják a jogtalan követelésért. Ha nem tud fizetni, dobra kerül a jószága, motyója, az utolsó párnája is. Azért nem árt vigyázni, különösen holmi bécsi vagy külföldi intézetekre.

— **Trombitászó a temetőben.** Az alsóvárosi temető szélén a kora délutáni óráktól kezdve napáldozatig éktelen trombitálás és dobolás zavarja nap-nap után a haloitak nyugalma. Husz-harmincz baka fujja a kürtöt és dobol ott folytonosan, ez a pokoli lármá még akkor sem szűnhet, amikor temetnek. A gyászoló közönség nagy megbotránkozására a temetési szertartást is megzavarja a zagyva trombitászó. A katonai parancsnokságok figyelmét azzal hívjuk fel e dologra, hogy tiltsa el onnan a bakákat és jelöljön ki számukra más helyet a városon kívül, ahol a temető nyugalma és a temetési szertartásokat nem háborgatják.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kelle. mes izénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Innen-onnan.

(Toppants sógor.)

Toppants sógor a becsületes nevén Sztopen volna, de hát a felsővárosi magyarok sehogy sem tudták megtanulni az idegen nevet. Így maradt rá aztán a Toppants nevezet.

Toppants sógor az erdélyi havasokról származott le az alföldi rónaságra és gyönyörűen magyarosodik. Különösen a buczkai borok segítik elő ebben, a melyek iránt oly előszeretettel viseltetik, mintha a bölcsőjét itt ringatták volna.

Felsővárosban a magyar-román testvériséget képviseli, de néha megszállja a honvágy, mikor a Tiszán tutajokat pillant meg . . .

(János nyelvel.)

— Egyszer azért ütődő pajtás a főispánt, mert nem indít feyelmet, máskor mög azért, mert mögindítja. Képzelmöm, hogy pukkadoznál, ha az árvasegédgondnokot függesztené föl. Amilyen erélyös, pártatlan embőr ez az Albert, még az atyafiságát sem kimélné. Úgy éljön a fejed.

— Ha a függetlenségi párt örökös exlexöt csinál, én is 48 as löszök, pedig az adószedő Károly is sógorom.

— Minek piszkáljátok mindig a Balassa írotársat. Inkább tanulnátok tüle szörénységöt.

— Mire a vízvezeték elkészül pajtas, annyi lösz a borunk, hogy nem lösz érdemős vizet inni.

(Viszontbiztosítás.)

— Mi az a viszontbiztosítás? — kérdi a magyar Icziget, a biztosító vigéczet.

— Hát a viszontbiztosítás az, hogy én bebiztosítom a házamat, engem pedig viszont arról biztosítanak, hogy leég.

(Gyuri bácsi.)

Ki ne ösmerné Szegeden az örökké mosolygó Gyuri bácsit, a Profétás Gyurkát. A régi Szeged leghírűesebb vendéglőse ő. Most vonult nyugalomba, melyet ki is érdemelt, mert kora gyermekkorától késő öregségéig mindig dolgozott. Fáradhatatlan volt a munkában. Sokszor hajnalig kitarott a vendégeivel. de reggel ő volt azért leghamarább talpon.

Az egész város ismerte és szerette, de különösen az alkalmazottjai, akiknek igazi apjuk volt. Régi magyar nóták mellett e sorok írójával is sokszor elszórakozott a zendégeit családtagként szerető Gyuri bácsi. A régi törzsasztal, amelynél az osztrák világban keseregtek a szegedi urak, nincs már meg. A derék törzsvendégek lassankint megtértek oda, ahol nem fáj semmi.

Gyuri bácsi megelégette a fáradozást. Felhagyott az üzlettel, hogy az aranyos unokák körében töltsse el az élete hátralevő napjait. Adja az ég, hogy fáradságos munkával szerzett vagyonának gyümölcseit még sokáig élvezhesse ez a tiszteltreméltó kedves öreg ur, a mi Gyuri bácsink.

Mayer Ferdinánd és fia utóda
vaskereskedése

S Z E G E D E N .

Ajánlja legkitűnőbb minőségű

„**Atilla**“ permetezőit, kivehető
szélkazánal, valamint

„**Vermorell**“ rendszerű per-
metezőit úgy

„**Jurul**“ permetezőit a legol-
csóbb árakban.

Kávéház-atvétel.

Tisztelettel alulírott bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a közkeveltségnek örvendő Ferencsevics-féle kávéházat április 30 án átvetem s azt a régi jó híri

„Ströbl-kávéház“

czim alatt tovább fogom vezetni. Amidőn nagybecsült vendégeimet előre is arról biztosítom, hogy miként eddigi elődöm, Ferencsevics ur, úgy ezentul én is a legkitűnőbb kávéházi italokat fogom nyújtani és figyelmes kiszolgálás által b. bizalmukat kiérdemelni fötörékvésem leendő, kérem kegyes pártfogásukat és ajánlom magam

mély tisztelettel

Reich Miklós,
kávés.

A kávéházi helyiségek teljes renoválása és parkettirozása a nyári hónapok folyamán fog megtörténni, hogy az őszi idény beálltával már egészen ujonan és fényesen átalakítva álljanak az igen tisztelt vendégek rendelkezésére.

„Szegedi Kézművesbank“

a t. közönség nagyobb kényelmére úgy alakította át ügyrendjét, hogy jövőben a bejelentett váltó- és jelzálogkölcson igények a déli órákban

naponként fognak elbíráltni.

Kávéház-megvétel.

Van szerencsém az igen tisztelt közönséggel tudatni, hogy Szivesy László úr házában levő **özv. Bávcschitzné Kávéházát és kerthelyiségét megvettem**

és ezentul azt 24 évi helyi működésem összes tapasztalataival a t. vendégek rendelkezésére bocsájtom. Üzletemet a legjobb kávéházi italokkal, figyelmes kiszolgálással kellemes tartózkodásra rendeztem be. Délelőtt kitűnő **Villásreggeli és friss csapolású Dreher-sör** áll a t. vendégek rendelkezésére.

Midőn a t. közönséget új vállalatom szives támogatására kérem, maradtam kiváló tisztelettel

Jakobovics Ferencz,
a Gyuri-bácsi volt főpinczére.

Parádi kénés, savanyu viz

hazai ásványvizek királya megérkezett és friss iöltésben kapható.

Kitűnő borviz.

Főraktár

Jóth Péternél Szeged.

Asztalosműhelynek

alkalmas helyiség és két szobás lakás sürgősen kerestetik. Ajánlatokat kerünk a kiadóhivatalba.

Telefon 80. Telefon 231.

Klein Adolf Szeged,

Feketesas-u 22. sz. Mérey-u. 6. sz.

Faktáiban kapható: mész, darabos és oltott, l. beocsini román-cement. l. beocsini portl. cement, aszfalt-anyag, aszfalt elszigetelő lemez, aszfalt fedéllemez, kátrány-fedéllemez, kátrány, carbolineum, stukatur nád-fonat, gipsz, kőanyagcsövek, cement, mozaik-, terazzo- stb. lapok, tűzálló téglák, tűzálló cserépkályhák, fedélcserép, homok, homlokzati kőpor, vasgerendák, mész vagononkint.

Elvállal nedves falak szárazzá tételét.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a **Csongrádi-sugarút végén** levő

a „Pilléhez“

czimzett általánosan kedvelt nyári mulató kertben **minden Vasárnap** kitűnő cigányzene mellett

táncz van.

A legkitűnőbb homoki, magyar-rádi és más nevezetes borvidékről **fajborok, friss Dreher-féle sör** és nagyválasztéku **hideg és meleg-étkek** minden időben kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Országh Ferencz, üzletvezető.
Telefon 422. szám.

Gyerünk sörözni!
Hová?
Hát a
Kis Palcsi-féle vendéglőbe,
ahol magyaros zónát adnak
és pompás Dreher-féle
korona-sört
mérnek Kitűnő házi koszt,
a bort pedig a városi minta-
szőlőtelepről szüretelte.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőközönség b. tudomására hozni, hogy f. évi május hó 1-től 32 év óta fennálló liszt- és termény-kereskedésemet

Tisza Lajos-körút és Kigýó-utca sarkára, a volt Ádám-mulató helyiségébe (sajt-piacra) helyeztem át.

Együttal szíves tudomására hozom t. vevőimnek, hogy liszt és decét, valamint az összes fűszer-árúkat igen jutányos árban árusítom. A nagyérdemű közönség további becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Brünn Pinkász,
liszt- és termény-kereskedő.

Táttra legolcsóbb fürdője és klimatikus gyógyhelye
BARLANGLICEN.
amely Szeged és az Alföld úri közönségének is kedvenc fürdője.
Posta, távirat, telefon helyben. Vasut 1 órányira Szepes-Béla. Villamos viágítás, vizgyógyintézet, meleg-, sós-, fű-
pefnyólap- és villamos fenyfürdők Oertl-kúra.
Javulva: Nél bajok, verszegénység, a légző- és emésztőszervek megbetegedéssel, rheumatismus, szívbaj és minden idegbántalomnál neurastheia idéggyöngöseség stb.
Előevad június 1-től 30-ig. Földény július 1-től augusztus 31-ig. Utóidény szeptember 1-30-ig. Teljes ellátás 1 ótre 24 korona. Szobák ára 1-5 koronáig. Az első és utolsó évadban 50% engedmény. Gyógy- és zenédij nincs.
Fürdőorvos: Dr. Fialka Gusztáv Budapest, VIII., Kerepesi-ut 10.
— Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Permetezzünk!!
Erdő-mező csupa virág,
Hej de milyen szép a világ.
Illatos a piros rózsá,
Csak ne volna per'noszpóra
Ez veszi el a mi kedvünk
Rajta gazdák permetezzünk
Lám akik nem permeteztek.
Azok nem is szüreteltek.
Pedig hát a permetező,
Majdnem ingyen adja Sebők

Permetezők
dus választékban kaphatók

Sebők Mihály vaskereskedésében
Szegeden, Széchenyi-tér, (Jerney-ház.)

Ha igazán olcsón akar

ruhát vásárolni
akkor csakis

FÖLDES IZSÓ

Kelemen-utcai férfi- és
gyermekruha üzletét ajánljuk.

Ott lehet venni:

teljes férfi öltönyt 7 frttól feljebb

elegáns nadrágot 1.80 „ „

dívtatos felöltőt 8 „ „

szövet flu öltönyt 2 „ „

mosó gyermek „ 1.50 „ „

gyermek nadrágok minden árban.

Külön osztály

mértékszerinti rendelésekhez.

Szolid kiszolgálás

Délmagyarország

legelső szerelő műhelye. Vizezeték, mosdók és angol closettek berendezése; épület és diszműbádogosság. Minden e szakmába vagó javítások és vidéki megrendelések jutányosan és pontosan eszközöltetnek.

Bárkányi Antal

épület és diszműbádogos

Szeged, Feketesas-utca május elsejétől a Zsótér házban.

LIPIK SZLAVONIÁBAN,
elsőrendű fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A lojnavögyi vasú állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik deli vasut állomása (zóna-tarifa).

Kitűtetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étterem, nagyszabásu park, fedett sétány, térzene, kütűnő gyógyszállóak, katonatisztú gyógyház, gyermek-szanasorium, pompásan berendezett fürdőépületek, villamos világítás.

Felülmulhatlan hatásu gyomor-, bél- és gégehurtnál, köszvényel és csúzos bajoknál, ischiásnál, csonbajoknál, mindennemű hurutos bantalmaknál, valamint minden mirigy- és verbebetegségnél.

A fürdőidény alatt nyolcz kiváló orvos rendel.

Lipiki hév víz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá Edesku y L. cégétől Budapestben.

Lipiki forrásó közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

ÚJ ZÁLOGINTÉZET SZEGEDEN.

A »Bankegyesület, mint szövetkezet«

zálogüzletét

megnyitotta saját helyiségében. Deutsch-Erdélyi palota. Kass-vigadóval szemben.

Zálogkölcsönök adatnak

értékpapírokra, ékszerekre, árukra.

Üzleti órák:

délelött 9—1 óráig, délután 3—5 óráig.

Bankegyesület, mint szövetkezet.

Hölgyek figyelmébe!

A női szépség legfőbb kelléke

a szép arcz, a dus hajzat és tiszta fogak.

Hogy ez meglegyen, használtassék az arcbőr ápolására legkiválóbb készítmény, az elegáns hölgyek kiválóan kedvelt szépitőszere:

az orgona-crém

Minden eddig készített szerek között a legkitűnőbb készítmény, mivel nem zsiradék. Kis tégely 1 kor., nagy 1 kor. 60 fill., szappan 70 fill., pouder 3 színben kis doboz 1 kor., nagy 2 korona.

Hajhullás ellen és hajkorpa elmulasztására, mint hajnövést előmozdító szer, legmegbízhatóbb a dicsérő le-
bojtorján hajszesz, velekkel kitűntetett ára 2 korona, Chinin hajviz ára 1 korona 20 fill. Tanno Chinin Pomade ára 1 korona 20 fill. A fogak tisztán és ép állapotban tartásához legjobb a Szalicyl-fogviz, ára 1 kor. 20 fill. és Menthia Fogpor, ára 1 kor. Mind e szerek egyedül valódi minőségben kaphatók

Bárcsáy Xároly gyógyszerfárában

Szeged, zöldség-piacz, Széchenyi-tér 12. szám.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy

hadfelszerelési és egyenruházati intézetünket

Kárász-utca 10. sz. alá, a Gaál-féle házba helyeztük át.

Nemes L. és Társa.

Lengyel Sörincz

cs. es kir. udvari butorgyáros

Ujonan, modern berendezett műasztalossága.

SZE-ED, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb ár mellett kizárólag szolid kiviteiben, előadott vagy saját tervek szerint egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor aruházában pedig készbutorokból allandó kiállítás van.

Olcsóbb a kenyér!

Tudatom, hogy Károlyi-utca 3. sz. alatt lévő házikenyér-üzletemen kívül az **Iskola-utca 24.** szám alatt (Brauswetter órasüzlete mellett)

fióküzletet

nyitottam és mert előállítás költségem csökkent, a kenyér árait a mai naptól kilogrammonkint 2 fillérrel leszállítottam. A t. közönség b. pártfogását kéri

DENGL GYULA.

Zsákkölcsönző intézet.

Tisztelettel tudatom a n. é. gazdaközönséggel, hogy a régi Zsótérházban (Feketesas u.) kötelgyártó üzlethelyiségemben **teljesen új zsákokat és vizmentes ponyvákat a legjutányosabban kikölcsönzők. Ajánlom a n. é. közönségnek köteláruimat.**

Kiváló tisztelettel

KLONKAY ANDOR, kötelgyártó.